Nr. 22. w Wtorek dnia 26. Stycznia 1858.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr. na całe Prusy 2 tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na $\frac{1}{4}$ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzna wiadomość Gaz. W. Ks. Pozn.

Londyn, 25. Stycznia wieczorem. — Od godziny 10éj przedpołudniem były ulice stolicy zapełnione ludem. Większa część handlów była zamknięta. Po ślubie uścisnął dostojny narzeczony swoją dostojną oblubienicę, królową i swoją matkę. Powrót do pałacu Buckingham odbywał się śród rozgłosu dzwonów, huku armat; okręty i statki na Tamizie pozawieszały uroczyste flagi. Młoda dostojna para, tudzież rodzice ich zaproszeni przez okrzyki radosne tłumów dwa razy pokazali się na balkonie i powitani nieustającemi okrzykami. Wieczorem był w Windzorze koncert nadworny. Iluminacya w stolicy była w części bardzo świetna. Gmachy rządowe nie były oświecone.

Telegraficzne wiadomości.

Tryest, 24. Stycznia. — Według wiadomości z Konstantynopola z dnia 14. b. m., ajenci rosyjscy upowszechnili w tureckich prowincyach między ludnością słowiańską ukaz cesarza rosyjskiego o zniesieniu poddaństwa w Rosyi. Rząd turecki widząc ztego powodu powstające wielkie wzburzenie między ludnością chrześciańską, zgromadził nad Dunajem korpus obserwacyjny. Naczelne dowództwo nad tym korpusem objął Achmet basza i rozłożył go w Ruszczuku, Widyniu i Nikopolisie.

Turyn, 21. Stycznia. — Izba wybrała komisyą z grona swego, która ma sprawdzać wybory duchownych.

Izba deputowanych przyjęła adres, w któréj powiada, że wspierać będzie narodową politykę rządu. W adresie tym szeroko mówi izba o barwach trójkolorowych i spólnéj ojczyznie włoskiéj.

Wiele gazet tutejszych, które pozamieszczały artykuły o ostatnim zamachu nienawistne przeciw cesarzowi Napoleonowi, zostały pozabierane przez władzę. Gazzetta Piemontese powiada, że radykalny dziennik La Ragione został zabrany z powodu korespondencyi paryskiéj, która zawierała nienawistne wycieczki przeciw cesarzowi Francuzów, przy opisie zamachu na niego. Zabranie owo, mówi to pismo urzędowe, jest dopełnieniem obowiązku, hołdem złożonym moralnemu uczuciu ludzkości.

Londyn, 24. Stycznia. — Według depeszy urzędowéj nadeszłéj przez Aleksandryą z d. 18. Styczn., znajdował się jenerał sir Colin Campbell w dniu 12. Grudnia jeszcze w Cawnpurze. Oczekiwano napaści na Alumbagh. 2500 wojska posiłkowego pod Jungem Bahadurem połączyło się z Anglikami. Powstańcy zagrażali granicy azymgórskiéj. Jenerał Grant wstrzymuje powstańców od przejścia Gogry. Przy granicy okręgu Cograh pokazały się liczne zastępy powstańców. Outram znajdował się w Alumbagu i gotował się na odparcie powstańców. W Kotah odnieśli powstańcy zwycięstwo, rozbroili wojsko Holkara. 9600 Górków najętych w służbę angielską miało wkrótce nadejść do Gorrokpuru. Pod Jondpurem powstańcy zostali pobici.

— Dnia 12. Grudnia ogłosiły floty francuska i angielska blokadę Kantonu. Żołnierze z francuskiéj marynarki obozują już w Sounan.

J. kr. w. książe Fryderyk Wilhelm pruski przybył tu wczoraj szczęśliwie przed godz. 2gą i był przyjmowanym w dworcu przez księcia małżonka królowéj. Książe Wilhelm badeński, tudzież książe i księżna Sachsen-Koburg Gotha pozostaną tu mimo żałoby badeńskiéj.

Londyn, 25. Stycznia. — J. kr. w. książe i księżna pruska tudzież książęta pruscy byli onegdaj u hr. Bernstorffa na wieczerzy. Uroczystość ta była świetna. W niedzielę byli dostojni goście pruscy na nabożeństwie w kaplicy pałacu buckinghamskiego. J. kr. w. księżna pruska odwiedziła w sobotę zeszłą rodzinę orleańską w Claremoncie i Twikenham. Pogoda sprzyja i czynią przysposobienia na dzisiejszą iluminacyą.

Berlin, 26. Stycznia. — Najj. Pan raczył nadać kr. niderlandskiemu pułkownikowi i adjutantowi skrzydłowemu hr. Lynden i marszałkowi nadwornemu J. kr. w. ks. Fryderyka niderlandskiego hr. Limburg Stirum order orła czerwonego 2 klasy, profesorowi przy uniwersytecie w Götingen Dr. Curtiusowi i dziedzicowi Dr. Rochlitzowi w Trzebini powiecie bydgoskim order orła czerwonego 3éj klasy na pętlicy, a zamianować zastępcę dyrektora wydziału lekarskiego w ministerstwie spraw duchownych i t. d.; tajnego nadradzcę rejencyjnego Lehnerta, dyrektorem deputacyi umiejętności w sprawach lekarskich.

Berlin, 26. Stycznia. — Paryska korespondencya zamieszczona w Independance Belge zdaje sprawę o uchwale komisyi bundestagowéj w sprawie holsztyńskiéj i lauenburgskiéj, która brzmi jak następuje:

»Dostojne zgromadzenie związkowe raczy uchwalić: za pośrednictwem kr. duńskiego p. posła reprezentującego Holsztyn i Lauenburg.

1) ma być królewskiemu rządowi duńskiemu i lauenburgskiemu oznajmio-

---

Jak spożytkować fundusz właściwy naszego Towarzystwa Kredytowego?

(Dokończenie.)

Oba te projekta, to jest projekt pożyczki i projekt banku, mający także tylko pożyczkę na celu, obracają się właśnie dla téj wyłącznéj specyalności w ciasném kółku, nie sięgając rozleglejszego na ogół wpływu. Któżby temu chciał przeczyć, że ułatwienie pożyczki pod dogodnemi warunkami, a mianowicie z amortyzacyą, może być dla pojedynczych osób wielkiém dobrodziejstwem. Atoli aby te dobrodziejstwa wpłynęły stanowczo na uratowanie majątków, przez oczyszczenie ich z długów nieumarzających się; na podniesie gospodarstw przez zaprowadzenie ulepszeń gospodarskich wiele nakładów początkowo potrzebujących itp. — potrzeba aby pożyczki były znaczne, i równały się $\frac{1}{3}$ do $\frac{1}{2}$ wartości dóbr. Tylko taką sumą można coś począć i nie żal dla niéj podjąć koszta taksy i intabulacyi. Z téj zasady wychodziły wszystkie stowarzyszenia ziemskokredytowe i stały się rzeczywistą dźwignią i podporą majątków obywatelskich.

Pożyczki małych sum są innéj natury. Nie starczą ani na uratowanie ani na podźwignienie majątków, ale pomocne są na zaspokojenie chwilowych nieodpartych potrzeb, na których odparcie nie jeden sprzedaje produkta za bezcen, albo rzuca się w lichwę, która prawie zawsze wiedzie do upadku, bo z jednéj potrzeby rodzi drugą groźniejszą, i rośnie jak lawina, co nareszcie cały majątek przygniata. Natura wielkich pożyczek jest jednorazowa i na wiele lat wystarczająca, dla tego tam amortyzacya na swojem miejscu Natura małych pożyczek jest chwilowa, często się powtarzająca i dla tego amortyzacya tu niewłaściwa.

Suma funduszu właściwego acz znaczna przecież rozdzielona na tylu doń konkurujących rozdrabnia się, i przyjmuje naturę małych pożyczek. A nawet pożyczki banku projektowanego, wynoszące tylko $\frac{1}{6}$ pożyczki listów zastawnych, zawsze jeszcze do małych pożyczek należeć będą, któremi nie każdy będzie chciał hipotekę swoją zamazywać, przejmować koszta i trudne obowiązki oraz wystawiać się na kontrolę, jakie statut przepisuje.

Mając powyższe uwagi na względzie, możnaby było stosowniéj, właściwiéj i korzystniéj użyć funduszu właściwego na założenie banku dyskontowego dla posiedzicieli dóbr W. X. Poznańskiego. Zasady główne tego banku byłyby następujące:

1) Walne zebranie naszego związku ziemskokredytowego, mając na względzie interes wszystkich dłużników ziemskokredytowych, oraz interes samego właściwego funduszu, który z różnych urosł wpływów, rozdzieli takowy na trzy sumy osobne: na sumę 200,000 tal. które rząd bez procentu ofiarował na fundusz zakładowy ziemstwa; na sumę funduszu właściwego, która urosła z operacyi 4% listów zastawnych, i na sumę funduszu właściwego, która urosła z operacyi $3\frac{1}{2}\%$ listów zastawnych. Pierwszą sumę zwróci Rządowi, wotując zarazem podziękowanie; dwie zaś drugie sumy, będą nadal osobno administrowane pod nazwiskiem funduszu właściwego 4% l. z. i funduszu właściwego $3\frac{1}{2}\%$ l. z.

2) Gdy fundusz właściwy 4% l. z. dojdzie wysokości miliona talarów, albo gdy nastąpi całkowite umorzenie 4% l. z., takowy przekazany będzie na założenie banku dyskontowego.

3) Dyrekcya Ziemstwa obliczy ile w stosunku do pożyczki 4% listów zastawnych, przypadnie na każdego dłużnika z funduszu właściwego, i wystawi każdemu z nich na tę sumę rekognicyą.

4) Członkowie opatrzeni takiemi rekognicyami zamieniają się w towarzystwo dyskontowe i na mocy tych rekognicyi są właścicielami funduszu zakładowego. Jako tacy obierają dyrekcyą kontrolę, stanowią instrukcye i tworzą w walnem zebraniu najwyższą władzę tego instytutu. Przy głosowaniu każde 500 tal. rekognicyi daje jeden głos.

5) Po umorzeniu listów zastawnych $3\frac{1}{2}$ procentowych postąpi się podobnie z odpowiednim funduszem właściwym i dłużnicy téj kategoryi z odpowiednimi rekognicyami zamienią się także na członków Towarzystwa diskontowego.

6) Po rozwiązaniu tak związku ziemskokredytowego 4 procentowego jak związku ziemskokredytowego $3\frac{1}{2}$ procentowego, wszelkie rezerwy przechodzą na rzecz banku diskontowego, który przejmie

nem, że a) zapatrując się na postanowienie artykułu 56 wiedeńskiego aktu zawitego, na rozporządzenie z d. 11. Czerwca 1854, dotyczące konstytucyi holsztyńskiéj, o ile przepisy téjże niebyły poddane pod obrady stanów prowincyalnych rzeczonego księstwa, na najwyższe obwieszczenie z d. 23. Czerwca 1856., dotyczące odrębnych spraw holsztyńskich, daléj na ustawę dotyczącą spraw wspólnych monarchii duńskiéj z dnia 2. Paźdz. 1855, o ile ściąga się do księstw Holsztynu i Lauenburga, nie może zgromadzenie związkowe uznać prawomocności konstytucyjnéj; i b) nie upatruje w wydawanych następnie prawach i rozporządzeniach zmierzających do ustalenia stosunków nowych między księstwami holsztyńskiem i lauenburgskiem a kr. duńską monarchią, wszechstronnego względu na przyrzeczenia dane w latach 1851 i 1852 a mianowicie na obwieszczenie najwyższe z d. 28. Stycznia 1852 pod względem zmiany konstytucyi w rzeczonych księstwach i na stanowisko ich równego uprawnienia w całéj monarchii duńskiéj; c. że konstytucya na wspólne sprawy monarchii duńskiéj nie zgadza się we wszystkich punktach z zasadami prawa związkowego.

2) Z tych tedy powodów raczy zgromadzenie podać wniosek do kr. książęcego rządu: a) aby w księstwach holsztyńskiem i lauenburgskiem zaprowadzonym został stan odpowiedni prawom związku rzeszy niemieckiéj i przyrzeczeniom danym, a mianowicie co do niezawisłości odrębnych ustaw i administracyi w księstwach i równego uprawnienia i b) aby jak najrychléj zostało zgromadzenie związkowe zawiadomionem, jakie w téj mierze wydane zostaną rozporządzenia.

— Gaz. wrocł. pisze pod najświeższemi wiadomościami: z Paryża odbieramy sprawozdanie p. Billaulta o zakazie dzienników Spectateur i Revue de Paris. Wyznać musimy, że pan Billault w dowodzeniu okazał się słabym, gdyż trudno przypuścić, aby ten środek mógł wystarczyć do wstrzymania skrytobójców od dalszych knowań. Pan Billault przypuszcza, że skoro wszelka opozycya ustanie w prasie francuskiéj, bandyci zagraniczni przekonają się, że cała Francya przejęta jest uczuciami cesarskiemi. Nie ograniczono się atoli na samą prasę, bo jak Independance Belge donosi, będą przepisy obostrzone względem przybywających cudzoziemców do Francyi i już do Londynu wysłano notę, w któréj rząd francuski domaga się wygnania pewnéj liczby wychodzców najniebezpieczniejszych.

Francya.

Paryż, 21. Stycznia. — Monitor każdego dnia ogłasza nowe adresa od różnych towarzystw nadchodzące, winszujące cesarzowi tak szczęśliwego wybawienia. Przytaczamy słowa adresu, jaki podali pełnomocnicy towarzystw kolei żelaznych francuzkich: »Mężowie, których tłomaczami jesteśmy, są Najj. Panie tymi, którzy największą mają ci do podziękowania, i którzy najdotkliwiéj by ucierpieli przez przygodę, jakaby W. C. M. spotkała; są to liczni robotnicy, ocsekujący każdego poranku dla swych rodzin żywności, a na starość jakiego takiego przytułku. Czyliż to nie Wasza C. Mość nadałeś niesłychany popęd wielkim robotom? Czyliż to nie W. C. M. rozpostarłeś na wszystkie części kraju najdzielniejsze narzędzia dobrego bytu? Czyliż nie W. C. M. obejmujesz w ramiona swoje ojcowskie najużyteczniejsze urządzenia dla uczciwych robotników, i czyliż nie byliby oni w końcu jak dawniéj, najpierwszemi ofiarami agitacyi i rewolucyi, w którą kraj nasz na nowo wtrącić chcieli niektórzy nędzni?«

— Pod prezydencyą cesarza odbyta rada ministrów trwała dziś w tuileryach od 11 do 1 godziny.

— W skutku odkryć, wyprowadzonych z śledztwa, wyznaczono z posełstw francuzkich w Florencyi, Rzymie i Neapolu, których jest celem, wysłuchać za pomocą miejscowych władz sądowych wszelkie osoby, o których wiadomą było rzeczą, albo domyślano się, że znały obwinionych albo ich spólników. Dwóch puszkarzy, którym polecono zrewidowanie bomb, złożyło dziś z rana na piśmie sprawozdanie z swych poszukiwań w ministerstwie sprawiedliwości. Pokazuje się z tego, że taka bomba mogłaby 100 osób zabić albo ranić. Sledztwo, które prawie już skończone, ogranicza się na 4 głównooskarzonych. Orsini i Pierri przeczą nieustannie, Rudio zaś wszystko zeznał. Wyrzucił on dwie bomby.

— Nadzwyczajny poseł, którego cesarz austryacki tu dotąd wyprawił dla powinszowania cesarzowi Napoleonowi z powodu przebycia niebezpieczeństwa, przybył tu.

— Mówią, że wszyscy redaktorowie i żeranci dzienników francuzkich mają być zniewoleni złożyć przysięgę na konstytucyą.

— Tekst mowy cesarskiéj przy otwarciu senatu i zby prawodawczéj, z któréj podaliśmy kilka ustępów, brzmi w wiernem tłumaczeniu następnie:

»Panowie senatorowie! Panowie posłowie!

Corocznie w chwili otwarcia izb zdaje wam sprawę z tego, co zaszło w waszéj nieobecności i wzywam was do udziału w przedsięwziąść się mających środkach.

Od roku zeszłego rząd szedł drogą postępową i prostą, wolną od wszelkiéj próżności. Mniemano często, że aby rządzić Francyą, trzeba ciągle podsuwać jako karm duchowi publicznemu jaki tref teatralny. Sądzę przeciwnie. że dość jest starać się robić dobrze, aby zasłużyć na zaufanie kraju.

Czynność rządu ograniczyła się więc po prostu na zdziałaniu tego, co według okoliczności było najużyteczniejszym, w rozmaitych gałęziach administracyi.

W interesie rolnictwa, wywóz i wypalanie zboża zostały dozwolone na nowo, a pomoc banku dodała siły kredytowi ziemskiemu. Stepy zaczynają się uprawiać.

W robotach publicznych najważniejszym są wypadkiem: 1330 kilometrów kolei żelaznéj w r. 1857 do użytku otwartéj, 2600 kilometrów świeżo nadanéj; nowe gościńce zbudowane; bassin St. Nazairc i kanał z Caen do morza oddany żegludże; ścisłe badania ukończone ku zapobieżeniu klęsce wylewów; ulepszenie portów naszych, a mianowicie w Hawrze. Tulonie i Bajonie; na północy i na wschodzie Francyi nowy zasób z bogatych kopalni węgielnych; w Paryżu poświęcenie Luwru i domu przytułku w Vincennes, wreszcie w stolicy i w Lyonie nowe dzielnice po raz pierwszy od wieków otwarte powietrzu i światu i w cléj Francyi gmachy religijne wznoszące się z fundamentu lub powstające z gruzów.

Nauki udzielane z ramienia państwa przybierają rozwój, obok wolnego prawną opieką popieranego kształcenia się. W r. 1857 liczba uczniów licealnych wzrosła do 1500. Wychowanie stawszy się znów religijniejszem i moralniejszem, podnosi się dążeniem ku zdrowym pojęciom naukowym i pożytecznym wiadomościom. »College de France« zostało zreorganizowanem; wychowanie początkowe szarzy się pomyślnie. Wolą jest rządu, aby zasada wolności wyznań szczere znalazła zastósowanie, nie spuszczając z oka, że religia katolicka jest wyznaniem znacznéj większości Francuzów. Religia ta nie była też nigdy więcéj szanowaną, nigdy wolniejszą. Zbory prowincyonalne gromadzą się bezprzeszkodnie i biskupi w całéj pełni wykonywują święty swój urząd. Wyznanie luterskie i reformowane jako też i izraelickie biorą stosunkowy udział w sparciach rządowych i równéj doznają z innemi opieki.

Podniesienie się wszech rzeczy skłoniło nas do powiększenia pensyi od roku zeszłego urzędnikom najmniéj płatnym. Strawa żołnierska została ulepszoną i żołd oficerów niższych stopni powiększony. Budżet na 1859 r. podnosi płacę wikarych , profesorów, nauczycieli i nakoniec sędziów pokoju.

Z pomiędzy środków wsparcia przytoczą rozpowszecznienie towarzystw wzajemnéj pomocy, na wsiach towarzystwe lekarzów kantonalnych, w miastach zakłady pieców oszczędności.

Milion rozdzielony został pomiędzy lud najsilniéj dotknięty przypadkowem przerweniem pracy.

Budżet na rok 1859, który wam przedłożony będzie, pokryje się nad-

---

także obowiązki np. emerytowanie urzędników ziemstwa i t. p.

7) Każdy posiedziciel wsi, czy to z prawami szlacheckiemi, czy bez nich, może przystąpić jako członek Towarzystwa diskontowego. Zapłaci do banku pewną sumę, namniéj 500 tal., i odbierze od niego rekognicyą.

8) Rekognicya dająca prawo do uczestnictwa w banku diskontowym przywiązana jest do wsi, a więc do każdego jéj czasowego posiedziciela, i niemoże być nikomu innemu cedowana z wyjątkiem dzierzawcy tejże wsi, który w prawa jéj posiedziciela wstąpić może, jednak pod odpowiedzialnością samego posiedziciela.

9) Rekognicya nie jest wypowiedzialną i przynosi jéj właścicielowi $3\frac{1}{2}$ procentu, które bank raz w rok wypłaca.

10) Bank diskontowy nie robi z nikim innym czynności tylko z członkami Towarzystwa diskontowego; diskontuje ich wexle i daje zaliczki na produkta w w banku zastawione.

11) Tak diskonto od wexli, które się wystawiają na sześć miesięcy, jak procent lombardowy stanowi się na 6 od sta. Z tych $3\frac{1}{2}$ idzie na opłatę prowizyi od rekognicyi, $\frac{1}{2}$ na opędzenie administracyi, 2 procenta na utworzenie rezerwy. Gdy takowa urośnie do znacznéj sumy, może Towarzystwo diskontowe stopę procentową zniżyć.

12) Rezerwa w pewnéj częsci ma być obrócona na cele rólnicze, a mianowicie na zaprowadzenie szkoły agronomicznéj, szkoły weterynaryi, szkoły włodarzy, pisarzy, ekonomów, ogrodowych, gorzelanych, na poprawę rasy bydła, koni, na sprowadzenie machin i t. p. z tego wszystkiego korzystać, tylko członkowie Towarzystwa diskontowego będą mieli prawo.

13) Rekognicya otwiera każdemu członkowi kredyt w banku do wysokości na niéj wyrażonéj sumy za jego wexlem, który musi być żyrowany jeszcze przez jednego z członków, biorącego przez takie żiro współodpowiedzialność.

14) Każdy członek może wnieść do Dyrekcyi banku, że chce być akredytowanym do daleko wyższéj sumy, którą oznaczyć musi. W takim razie jednak powinien dać bankowi bezpieczeństwo hipoteczne to jest złożyć dokument, jako suma do któréj chce być akredytowany, jest zaprotestowana dla banku w hipotece i to w $\frac{2}{3}$ taxy, aby na przypadek nie uiszczenia się z wexlu, intabulacya nastąpić mogła.

15) Prolongacye wexli sześciomiesięcznych dozwolone są zwyczajnie tylko raz, a w nadzwyczajnych przypadkach dwa razy, zawsze na trzy miesiące, za opłaceniem 1 procentu za przewłokę i nowego diskonto za trzy miesiące.

16) Przy każdem wystawieniu wexlu, który musi być żyrowany przez drugiego członka, przyłącza rekognicyą swoją w zastaw ten, który od banku bierze pieniądze.

17) Gdy po jednéj lub dwóch prolongacyach nie nastąpi wykupienie wexlu, rekognicya będąca w zastawie kasuje się, właściciel jéj traci prawo do Towarzystwa i jego funduszów, a Dyrekcya poszukuje spłaty wexlu albo na jego majątku, albo na majątku żyranta, któremu w tym przypadku zostawiony regres do tamtego.

18) Przy dawaniu zaliczek na produkta nie potrzeba wexli, ale wygotuje się osobna instrukcya obejmująca warunki, pod jakiemi zaliczki dawane być mogą na wzór lombardowych ustaw innych banków.

19) Dyrekcya banku diskontowego o tyle tylko zaspokoić może żądania członków towarzystwa o ile fundusze zapasowe starczą. Wszelkie operacye finansowe z innemi bankami dziać się tylko mogą na wnioski Dyrekcyi, które walne zebranie członków, co rok się zbierające zatwierdzić musi.

Toby były zasady, na których statut banku diskontowego rólniczego, naszem zdaniem opracowany być powinien. Praktyka okazałaby rozwiększenie jego operacyi finansowych, bez narażenia go na rezikowne spekulacye, a postawiłaby go w możności dawania w rozleglejszéj mierze kredytu i zaliczek przez własne noty, szeky, i t. p. Zgoła utworzyćby się mogła wielka i pożyteczna instytucya dla posiedzicieli dóbr naszego Księstwa, któraby wciąż i to w postępowym sposobie dźwigała rólnictwo nasze i majątki nasze. Projekt ten daje nadto większe nadzieje, że go rząd potwierdzi, bo nie zarzuca kraju nowemi biletami, których mnożeniu się rząd z ogólnéj kraju ekonomii musi być przeciwny, bo widzieć będzie w téj instytucyi dźwignią rólnictwa dla każdego posiedziciela ziemi otwartą i źródło, z którego coraz większe dobra na rólnictwo Księstwa spływać będą.

Wszelako daleki jestem do rozumienia, aby i mój projekt nie miał swych niedogodności, i aby ktoś inny, czegoś lepszego i użyteczniejszego nie wymyślił. Właśnie głównie mi tylko o to chodziło, aby w pismach publicznych tak ważną materyą poruszyć, pomysły różne wywołać i rzecz dla narad Walnego Zebrania przygotować.

K. Libelt.

wyżką dochodów, a działanie umorzenia może być przywrócone, wielka księga zamkniętą i zniżenie długu ruchomego zapewnione.

Handel ucierpiał świeżo i doznał stagnacyi, lecz stałość jego stagnacyi, lecz stałość jego przebiegu w pośród kryzys powszechnéj, jest w oczach wszystkich zaszczytem dla Francyi usprawiedliwia zasady ekonomiczne doradzane przez rząd w przedmiocie handlu, finansów i kredytu.

Wzrost stałych i niestałych dochodów w roku ubiegłym wynosił 30 milionów.

Z pomiędzy różnych projektów do praw ogólnego interesu, które wam przedłożone będą, wspomnę: prawo o patentach zniżających ciężary mniejszych kotrybuentów; nowy kodeks wojskowy dla marynarki; propozycyą obrócenia 20 milionów pozostałych z pożyczek na wykoończenie robót mających zabezpieczyć miasta od wylewów.

Algierya związaua z Francyą drutem elektrycznym, widziała wojska nasze nową okrywające się sławą przez zdobycie Kabylii. Wyprawa ta zręcznie prowadzona i dzielnie wykonana uzupełnia panowanie nasze.

Armia niemająca już nieprzyjaciół do walki ścierać się będzie z nowemi trudnościami otwierając koleje żelazne, tak potrzebne do rozwoju pomyślności w koloniach naszych. We Francyi armia znajdzie w obozie chalońskim wielką szkołę, która utrzyma ducha i wykształcenie wojskowe na stopniu do którego doszły.

Cesarz przekazał swoim towarzyszom sławy swoją własność prywatną i nadzwyczajną. Państwo wcieliło ją pod restauracyą. Dla dopełnienia poniekąd tych pobożnych zapisów zawotowaliście z jednéj strony sumę 8 milionów, z drugiéj blisko 3 miliony na corocze wsparcia dla dawnych żołnierzy. Chciałem jednakże aby medal przypomniał wszystkim tym, którzy służyli w armiach naszych, ostatnią myśl dawnego ich wodza. Około 300,000 ludzi we Francyi i zagranicą zażądało tego medalu, pamiątki epopei cesarskiéj a otrzymując go z dumą mogli powiedzieć: »I ja także byłem częścią wielkiéj armii« słowa które cesarza pod Austerlitz słusznie im w przyszłości jako tytuł szlachectwa ukazał.

Nasza maryna, któréj arsenały zajęte są tak potrzebną przemianą floty, utrzymuje na wszystkich morzach honor naszéj chorągwi. W Chinach walczy ona wspólnie z flotą angielską, aby otrzymać zadośćuczynienie za wspólne obrazy i pomścić krew naszych okrótnie pomordowanych misyonarzy.

Stosunki Francyi z obcemi mocarstwami nigdy nie były lepsze; dawni nasi sprzymierzeńcy, wierni uczuciom z wspólnéj wynikłym sprawy, okazują nam toż samo zaufanie, a nowi dobrem swem postępowaniem i przez lojalny udział we wszystkich wielkich sprawach niemal żałować nam każą, żeśmy z niemi wojowali. W Osborne i Sztutgardzie przekonać się mogłem, że pragnienie moje ścisłego zachowania dawnych węzłów, jakoteż zawiązania nowych, podzielali zarówno monarchowie dwu wielkich mocarstw.

Jeżeli polityka Francyi tak jest ocenianą w Europie jak na to zasługuje, to dla tego, iż umiemy brać udział w tych tylko sprawach, które nas wprost obchodzą, czy to jako naród, czy też jako wielkie mocarstwo europejskie; strzegłem się przeto mieszania w kwestyę księstw, dziś dziś poruszającą Niemcy, gdyż kwestya ta pozostanie czysto-niemiecką tak długo, póki całość Danii zagrożoną nie będzie.

Jeżeli się przeciwnie zajmowałem sprawą newszatelską, pochodziło to ztąd, że król pruski zażądał mojéj przysługi, i z radością przy téj sposobności przyczyniłem się do stanowczego ukończenia sporu, który mógł się stać niebezpiecznym dla pokoju Europy.

Co się tyczyczy Księstw, dziwiono się naszéj niezgodzie z innymi sprzymierzeńcami: Francya atoli w swéj polityce bezstronnéj zawsze brała w opiekę, o ile traktaty na to zezwalały, życzenia ludów które ku niéj zwracały swe oczy.

Niemniéj jednak jednak konferencye mające się rozpocząć w Paryżu, ujrzą nas przynoszących ducha pojednania w sposób taki, iżby łéższemi uczynić trudności nieoddzielne od różnicy zdań.

Takiem jest panowie w ogóle położenie nasze. Mógłbym tu przerwać moją mowę, lecz zdaje mi się potrzebnem w początku nowego prawodawstwa wyrazić wraz z wami czem jesteśmy i czego chcemy. Sprawy tylko trafnie określone i jasno sformułowane, tworzą głębokie przekonanie, tylko wysoko wywieszone chorągwie zachęcają do prawdziwych poświęceń.

Co to jest cesarstwo? Jestże to rząd wsteczny - nieprzyjazny światłu, pragnący powściągnąć szlachetne uniesienia i przeszkodzić w świecie spokojnemu odbłyskowi tego, co wielkie zasady 89 r. mają w sobie dobrego i cywilizacyjnego?

Nie! Cesarstwo zapisało te zasady na czele swojéj konstytucyi; przyjmuje ono otwarcie wszystko co może uszlachetnić serca i rozgrzać do dobrego umysły, lecz zarazem nieprzyjazne wszelkim teoryom oderwanym, pragnie ono rządu silnego, zdolnego zniszczyć zawady tamujące jego postęp, gdyż niezapominajmy, że postęp wszelkiéj nowéj władzy jest przez długi czas walką.

Zresztą jest to prawdą na każdéj karcie dziejów Francyi i Anglii skreśloną, że wolność bez granic jest niemożliwą, póki istnieje w kraju frakcya wzbraniająca się uporczywie uznawać zasadnicze podstawy państwa. Wtedy bowiem wolność zamiast oświecać, nadzorować i ulepszać jest w rękach stronnictw tylko narzędziem do obalania.

Jako przeto nie przyjąłem władzy od narodu w celu osiągnienia znikoméj popularności, owéj zwodniczéj nagrody za wydarte słabości koncesye, lecz aby kiedyś zyskać uznanie potomności za utworzenie czegoś stałego we Francyi, nie lękam się oświadczyć wam dzisiaj, że niebezpieczeństwo cokolwiekbądź o tem mówią, nie leży w zbytecznych prerogatywach władzy lecz raczéj w braku praw represyjnych. I tak ostatnie wybory pomimo zadawalającego swego wypadku, przedstawiły jednakże w pewnych miejscach zasmucający widok: stronnictwa nieprzyjazne użyły ich do zamącenia kraju i kilku ludzi widziano, którzy wyznając się głośno nieprzyjaciołmi instytucyi narodowych, uwiedli wyborców fałszywemi obietnicami i głosy, o które się ubiegali, z pogardą odrzucili.

Nie dozwolicie aby się podobne zgorszenie ponawiało i zobowiążecie każdego wybieralnego kandydata, aby zanim się poda do wyborów, złożył na konstytucyę przysięgę. Ponieważ uspokojenie umysłów winno być bezprzestannym celem naszych usiłowań, dopomożecie mi do wyzzukania środków, którebv zmusiły milczeć opozycye wyuzdane i fakcyjne.

Czyż zaiste nie jest rzeczą przykrą w kraju spokojnym, kwitnącym i poważanym w Europie widzieć z jednéj strony ludzi czerniących rząd, któremu winni bezpieczeństwo, jakiego doznają, kiedy inni używają na to tylko praw swych politycznych, aby podkopywać instytucye. Gotowy jestem przyjąć wszystkich tych, którzy uznają wolę narodową, nieoglądając się na ich przeszłość. Co zaś do tych, co wywołują wstrząśnienia i knują spiski, niechaj wiedzą, że pora dla nich minęła.

Nie mogę zakończyć nie wspomniawszy wam o zbrodniczym zamachu, który się świeżo wydarzył. Dziękuje niebu za widoczną opiekę, jaką nas osłoniło; mnie i cesarzowę i ubolewam, że tyle poświęcono ofiar, godząc na życie jednego.

Spiski te jednak dostarczają niejednéj pożytecznéj skazówki; naprzód, że stronnictwo które się uciekają po mordów, dowodzą tym rozpaczliwym środkiem swojéj słabości i niemocy, powtóre że nigdy zabójstwo chociażby się nawet powiodło, nieposzło na korzyść tych, którzy uzbroili rękę zabójcy. Ani stronnictwo które ugodziło cezara, ani to co targnęło się na Henryka IV., niekorzystało z swego morderstwa. Bóg czasem dopuszcza śmierci sprawiedliwego, lecz nigdy niedozwala tryumfu sprawie zbrodni.

Dla czego zamachy te nie zdołają zachwiać ani mego bezpieczeństwa w teraźniejszości, ani wiary mojéj w przyszłość. Jeżeli utrzymam się przy życiu cesarstwo żyć będzie ze mną, jeżelibym poległ, cesarstwo utwierdziłsię jeszcze przez śmierć moją, gdyż oburzenie ludu i armii nową będzie podporą tronu syna mojego. Spoglądajmy zatem w przyszłość z zaufaniem, oddajmy się bez niepokojącéj obawy pracom naszym codziennym dla dobra i wielkości kraju. Boże chroń Francyę.«

Anglia.

Londyn, 20. Stycznia. — Pierwsze z przedstawień dramatycznych danych z powodu zamęścia księżniczki królewskiéj było wczoraj wieczór w teatrze JKMości. Sztuki przedstawione były: »Makbeth« i komedya Osenfawa »Twice killed.« Królowa i wszyscy jéj wysocy goście byli na przedstawieniu. Znakomiei goście udali się w orszaku oddziału gwardyi, w 16tu powozach do teatru. Od uroczystości danych z powodu zaślubień królowéj nie przypomina sobie tu nikt wieczora, w którymby teatr królewski przedstawił tak świetny i ożywiony widok. Główna facyata teatru była oświecona płomieniami gazowemi, zawierającemi cyfry nazwisk królowéj i wysokiéj pary narzeczonéj. Wnętrze loży ozdobione było girlandami, bukietami kwiatów w najbardziéj ujmujący sposób. Królowa i jéj goście zajmowali prawie całą stronę sali; ośm lóż zamieniono na salę, do przyjęcie. Miejsce to obwieszone było materyą jedwabną barwy różowéj z obwódką tulową. Pod lożą królewską stało dwóch halabardników w ubiorach średniowiecznych. W ich nieruchawości można było ich uważać za filary przeznaczone podpierać lożę. Królowa, mająca na głowie bogatą koronę dyamentową i płaszczyk błyszczący od kosztownych kamieni, zajęła środek wielkiéj loży. Po lewéj ręce siedział król Belgów, po prawéj książe pruski. Po lewéj stronie króla Leopolda, bardziéj ku scenie, nastepowali księżna pruska, książe Wilhelm badeński, księżniczka Marya z Cambridge, księżniczka Alice i książe Wales. Po prawéj stronie księcia pruskiego, siedzieli: księżna Cambridge, książe Albrecht pruski, księżniczka królewska, książe Hohenzolern-Sigmaringen, małżonek książe i księżna Sachsen-Coburg, książe Brabant, hrabia Flandryi, książęta Fryderyk Albrecht, Fryderyk Karol i Adalbert, pruscy, książe Cambridge, książe Edward saskowejmarski i książe Leiningen zajęli miejsca w drugim rzędzie loży. Księżna narzeczona, miała białą suknię i na głowie prosty wieniec z róż czerwonych. Powszechnie ujmowała łagodnością swego zjawiska. Świat dam obecnych, należący wyjątkowo prawie do wyższego towarzystwa, zdawał się ubiegać między sobą świetnością tualet. Niejednemu może dziwnym wydawać się będzie wybór tragedyi »Makbeta«, jako przegrywka do uroczystości zaślubin. Zapewna miano na celu, świetnym gościom królowéj Pani w 4ch przedstawieniach godowych wykazać próbę poezyi dramatycznéj Anglii w różnych jéj objawach zacząwszy od tragedyi szeksperowskiéj aż do komedyi ludowéj. Po ukończeniu tragedyi odśpiewano hymn narodowy. Chór składał się z 300 osób; wszystkie śpiewaczki były w bieli ubrane. W czasie hymnu »Gad save de king,« podniosła się publiczność z krzeseł. Za odśpiewaniem hymnu odezwały się grzmiące głosy. Królowa oznakiem téj lojalności wzruszona głęboko dziękowała kłaniając się. Potem udała się królowa z gośćmi swemi na salę koncertową teatru, gdzie czekały na nich chłodzące napoje. Po ich powrocie do teatru przedstawiono komedyą »Twice killed«. Dopiero po północy przedstawienie się skończyło. Teatr był przepełniony.

— Dziennik Birmingham Post zawiera niektóre szczegóły o pobycie Pierrego w Birmingham. Pierri żył tu, odliczając czas pobytu w Niemczech, od roku 1853., jako nauczyciel języków. Miał on być człowiekiem nieszczętnym, i znaki jego podane w Monitorze zgadzają się dziś. Prowadzenie się jego w Birminghamie było jako nieposłakowane, miał on wszakże nie taić się z przesadzonemi ideami politycznemi. Od kilku miesięcy w domu siedział. Mieszkał razem z wysokim blondynem, cudzoziemcem, z którym wyłącznie przestawał. Sądzą, że ten jego towarzysz nie kto inny był, jak Felice Orsini. Przed 14 dniami udał się był Pierri do francuzkiego wicekonsula, dając paszport swój do wizy. Wicekonsul pan Collis, znał go, bo Pierri udzielał był jednemu z jego członków familii lekcye w języku włoskim, i Pierri powiadał mu, że się chce przejechać do Paryża, Belgii i Prus. Jak się zdaje, wyjechał on 6. b. m. Chociaż miał familią, nie mieszkał z nim żaden z nich. Jedna córka znajduje się w klasztorze w Leicesterstuere a jeden syn na pensyi w Paryżu.

Kronika miejscowa.

Poznań, 26. Stycznia. — W roku zeszłym opuściło Poznań 176 osób, z majątkiem wynoszącym 15,000 tal. Z tych udało się 139 do Północnéj Ameryki, 20 do Anglii, 7 do miast hanzeatyckich i 10 do Królestwa Pol-

skiego. Między nimi było 88 mężczyzn i chłopców, 88 kobiet i dziewcząt. niżéj lat 14 było 46, starszych 130, większa część składała się z młodych starozakonnych, którzy szukają lepszego losu w Ameryce. W tym roku przybyło nam 7 mieszkańców przez naturalizacyą z majątkiem 12,000 tal.

— Rata półroczna wpłynęła na Boże narodzenie nadspodziewanie tak że obecnie tylko zalega 85,000 tal. i dotąd niewpłynęło do kasy ziemstwa.

Wiadomości literackie.

Poznań, 23. Stycznia. — »Przyrody i Przemysłu« rok III. wyszedł Nr. 4. i zawiera: Liebiga najnowsze listy chemiczne o rólnictwie (dalszy ciąg). Spolszczył Antoni Rose. — Studja psychologiczne. I Gawęda o duchach stolikowych podczas nocnéj podróży przez Juliana Zaborowskiego. — Przegląd ruchu literackiego naukowego w dziedzinie nauk przyrodniczych. O allotropicznym stanie kwasorodu zwanym »ozonem« (dokończenie). Bibliografia najnowszych dzieł fizycznych.

List z Pragi czeskiéj, 12. Stycznia. — W pierwszych dniach Lutego, ma przybyć do Krakowa p. Thorson, uczony duński z wszechnicy kopenhagskiéj, członek towarzystwa starożytności skandynawskich, odbywający podróż naukową po krajach słowiańskich dla obeznania się z językiem i literaturami tych ludów w celu obznajomienia Skandynawców z życiem naukowem i socyalnem Słowian, bądź pismami, bądź wykładami na wszechnicy duńskiéj. Znany w ojczyznie swojêj z poezyi narodowych i pism naukowych, osobliwie w wydziale archeologicznym i historyi literatury, on pierwszy obeznawał już Skandynawców z piśmiennictwem Słowian, to wydaniem przeglądu dziejów pismiennictwa, to przekładami niektórych znamienitszych płodów literackich, to recenzyami badań starożytnych, osobliwie polskich.

Z języków słowiańskich uczył się najprzód polskiego na Krasickim; wydał w przekładzie duńskim »Koliszczyznę i Stepy«, podawał wiadomości o dziełach polskich, szczególnie treści historycznéj i archeologicznéj, a w rękopiśmie ma przekład niektórych poezyi Mickiewicza.

Zabawiwszy kilka miesięcy w Czechach, zanim się wróci w Słowiańszczyznę południową i wschodnią, udać się ma do Krakowa i Lwowa na miesięcy kilka, by lepiéj poznać język polski piśmienny i co można ludowy, a życie narodu w jego piśmiennictwie, obyczajach i zwyczajach. — Radzimy p. Thorsonowi, aby w tym celu nie ograniczył się na miastach przykładem innych cudzoziemców, którzy nie poznawszy właściwych warstw narodu, niedokładne, mylne lub opaczne szerzyli za granicą wiadomości, tem więcéj, że jak wiadomo, właściwa treść narodu żyje za zwyczaj na wsi, i jeszcze nierzadko przedstawia te patryarchalne strony, jakich napróżnoby szukać w krajach przerobionych cywilizacyą zachodu. Ponieważ zaś światły człowiek jak p. Thorson, sumiennie opowie to co widział, potrzeba też ułatwić mu pojęcie i poznanie tych żywiołów z jakich się naród składa, a w takim razie można mieć rękojmię, że to co powie o nas będzie rzetelnem i zupełnie niepodobnem do znanych opisów podróży Kohla, który tylko po pocztach i oberzach i z fałszywych opowiadań zbierał materyały do swoich podróży. Cz.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 25. Stycznia 1858.

Zyto (węcpel po 25 szefli) handel mało ożywiony, po dawnych cenach, na bieżący miesiąc $31\frac{2}{3}$—$\frac{3}{4}$ pł., 32 list., na wiosnę 33 pł., na Kwiecień Maj $33\frac{1}{4}$ pł.

Okowita (beczka po 9600 % Trallesa) bez żadnéj odmiany, mały obrot, wypowiedziano 15,000 kwart, na miejscu (bez beczki) $13\frac{2}{3}$—$14\frac{1}{6}$ (z beczką) na bieżący miesiąc $14\frac{1}{2}$ pien., na Luty $14\frac{7}{12}$ pł., na Marzec 15 pien., na Kwiecień Maj 16 pien.

Przybyli do Poznania 25. Stycznia.

BAZAR. Białecki z Brodnicy, Bojanowski z Krzekotowic, Radoński z Siekierek, Niegolewski z Włościejewek, Budziszewski z Książa, Łukaszewicz z Targoszyc.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA. Bieczyńska i Burghart z Wrocławia, Fromholz z Wschowy, Moore z Belgii, Ullmann i Neugass z Fürth, Fell z Drezna, Kühn z Szczecina, Hagel i Muhrheck z Frankfurtu n. M., Mischke i Lassenalt z Berlina.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA. Ruhm, Bolz, Aron i Rothe z Berlina, Schöbler z Hirschberga, Stichting z Montjoie, Klein i Hartmann z Szczecina, Wieling z Bremy, Selle z Waldenburga, Müller z Brandenburga, hr. Potworowski z Parenczewa, hr. Bninski z Glesna, Zabłocki z Obory, Lüdemann z Sędziwojewa, Güterbock z Owieczek, Hildebrand z Daków, Chłapowska z Bonikowa, Reiche z Rozbitka, Raszewski z Szczepowic, Blankenburg z Berlina, Schäfer z Hamm, Petzel z Dobrojewa.

HOTEL DU NORD. Rohr z Wrocławia, Schröder z Szczecina, Lange, Nowadzki i Nickelmann z Wrocławia, Neumann z Bydgoszczy, Vogel z Georgenhütte.

HOTEL PARYZKI. Chełmski z Wąsowa, Kosmowski z Ruszkowa, Skoraszewski z Wysoki, Ogrodowicz z Nowéjwsi, Grossmann z Woli, Lichtweld z Bednar, Molinski z Połażejewa.

POD CZARNYM ORŁEM. Schulz z Strzałkowa, Szlagowski i Kuezborski z Ruszkowa, Hildebrand z Grzymysławia, Lewandowski z Jarocina.

HOTEL BERLINSKI. Robowski z Leszna, Krakau z Skwierzyny n. W., Lanzenberger z Berlina.

HOTEL WIEDENSKI. Oehlschläger z Gdańska.

POD BIAŁYM ORŁEM. Starke z Jankówka, Brzostowicz z Gniezna, Bilazewski z Wągrówca, Schödler z Działynia, Schmidt z Sędzin.

POD TRZEMA LILIAMI. Jordan z Lipy.

HOTEL KRUGA. Rovie z Jutrosina, Galle i Wiesner z Szamotuł, Tepper z Nowegotomyśla.

EICHENER BORN. Rohr z Schadow, Borkowicz z Turka, Messing z Lubasza, Kessel z Środy.

POD ZŁOTYM ORŁEM. Rogowski, Hirschberg, Kuttner i Abramczyk z Wrześni, Kophahn z Środy.

Z dnia 26. Stycznia.

BAZAR. Prob. Szramkowski z Wronek, Amann z Wolsztyna, Jasiński z Goryszewa, Radoński z Kociałkowéjgórki, Potocki z Bendlewa, Kadow i Bukowski z Ruchocinka, Zakrzewski z Ziółkowa, Zakrzewski z Wyszek.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA. Peter z Apoldy, Leger z Norymbergu, Bieczyńska z Grąblewa, Vetter z Szczecina.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA. Weber i Sander z Lipska, Mainz z Offenbachu, Tobias i Lachmann z Berlina, Lehmann z Piły, Max z Wrocławia, Kuhn z Szezecina, Winterfeld z Mur. Gośliny, Zastrow z w. Rybna, Winterfeld z Skok, Koźmian z Luboni, Iffland z Marwitz.

HOTEL DU NORD. Blankenburg z Berlina, Skarzyński z Chełkowa, Jarochowski z Sokolnik, Wolniewicz z Dembicza, Wilczyńska z Krzyżanowa, Kriechner z Rogoźna, Janiszewski z Baszkowa.

HOTEL BERLINSKI. Cetkowski z Orpiszewka, Bogdański z Chyb, Savade z Berlina, Bartsch z Striegau, Goldenring z Wrześni.

POD KORONĄ. Freind z Wrocławia, Plonsk z Lignicy, Rathe z Kargowy, Brasch z Międzychoda, Davidsohn z Kłecka.

W MIESZKANIU PRYWATNEM. Bärsch z Freiburga w Szlązku, małe Garbary 17.

Teatr miejski w Poznaniu.

Dziś we wtorek dnia 26. b. m. na benefis pana Mertens: ***Napój miłosny,*** opera komiczna p. Donizettego. ***Józef Keller.***

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 25 Stycznia 1858.	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{2}$
dito z roku 1850. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{3}{4}$
dito z roku 1852. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{3}{4}$
dito z roku 1853. . . .	4		$93\frac{3}{4}$
dito z roku 1854. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{3}{4}$
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	83
dito premiów handlu morskiego . .	—	—	—
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	$79\frac{1}{2}$
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{2}$
dito dito	$3\frac{1}{2}$	—	$81\frac{1}{2}$
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	$85\frac{1}{2}$
dito Prus Wschodnich. . .	$3\frac{1}{2}$	—	$83\frac{3}{4}$
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{2}$	—
dito W. X. Poznańskiego .	4	—	98
dito W. X. Pozn. (nowe) .	$3\frac{1}{2}$	—	$84\frac{3}{8}$
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito Prus zachodnich. . . .	$3\frac{1}{2}$	$82\frac{1}{2}$	—
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	$90\frac{1}{4}$
Louisdory	—	—	$109\frac{1}{8}$
Akcye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	$3\frac{1}{2}$	$96\frac{3}{4}$	—

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru najniższy	Stan termometru najwyż.	Stan barometru.	Wiatr.
18. Styczn.	— 3,6°	+ 1,0°	27" 9, 2"'	Zachodni
19. »	+ 1,8°	+ 2,0°	27" 5, 6"'	Zachodni
20. »	+ 4,0°	+ 4,1°	26" 11, 8"'	Zachodni
21. »	— 5,0°	— 0,0°	26" 8. 0"'	Półn. zach.
22. »	— 5,2°	— 3,5°	27" 6, 0"'	Półn. zach.
23. »	— 5,6°	— 4 0°	28" 1, 8"'	Półn. wsch.
24. »	— 13,0°	— 3,2°	28" 3, 0"'	Wschodni